

Kupu Whakataki

Te Horopaki

Ko taa Te Kaupapa Hapori Arotake Maataitai o Te Huihuinga o te Moana aa-Tiikapa (HGF) he tautoko i ngaa hapori i te mahi aroturuki i ngaa maataitai i tua mai o tai takoto i ngaa takutai one. Ka haan-gai teenei ki runga tonu i ngaa mahinga hauora aa-taiao, me te whakauka i ngaa whenua, tae atu ki ngaa mahi whakahaere wai aawhaa me ngaa tikanga tangotango maataitai.

Ko ngaa whaainga o te kaupapa ina raa:

1. He whakakorikori i ngaa roopuu aa-kura, aa-iwi, aa-hapori hoki kia kohia he moohiohio pakari, whai tikanga, waatea hoki ki te katoa, moo ngaa taupori me ngaa rerekeetanga haeretanga o aua taupori i te takanga o te waa.
2. He whakapiki i te koi o te whakaaro me te maaramatanga ki te taiao takutai moana me ngaa paanga ki ngaa mahi a te tangata

Kua whai waahi mai ngaa kura me ngaa hapori i te taha ki ngaa tirohanga maataitai HGF i Taamaki-makau-rau, mai i 2003. Raa roto i ngaa tirohanga maataitai ka whai waahi whai ngaa aakonga ki te ako aa-ringa, i runga i ngaa tikanga ako whai painga.

Nga Hononga Marautanga

Ka taea Te Kaupapa Hapori Arotake Maataitai (HGF) te hanumi ki roto i teetehi hootaka mahi ka poua ki roto i ngaa Whaainga Paetae Taumata 2 moo te Maatai Koiora o NCEA:

2.2 'Research the interaction between humans and an aspect of biology'

2.4 'Investigate an interrelationship or pattern in an ecological population or community'

Te Tautoko i HGF

Ka hoatu ki ngaa kaiako i roto i te HGF

- Ngaa Taputapu Tirohanga
- He tautoko kaiwhakarite
- He Kete Rauemi maa te Kaiako

Ko te kawe i ngaa aakonga ki te tauwaahi o te tiro ka noho hei takohanga maa te kura.

Te Hanganga o Te Hootaka Kura

Waahanga Tuatahi: Whakangungutanga i mua i te Tirohanga (1 raa—1 wiki)

Ka kimi moohiotanga, maaramatanga ngaa aakonga moo

- te take e arotakea ai ngaa maataitai
- he aha i whakaarotia ai he mea nui te maataitai
- ngaa moorearea teeraa pea ka paa ki ngaa maataitai
- te tautuhi taketake i ngaa momo maataitai
- ngaa tikanga tirohanga, te whakamahi i ngaa taputapu

Waahanga Tuarua: Te Tirohanga Takiwaa (1 raa)

Maa ngaa aakonga e kawe teetehi tirohanga maataitai i teetehi takutai/puuau o te rohe.

Waahanga Tuatoru: Te Whakatakoto Puurongo moo ngaa Kitenga (1 – 2 raa)

Ka noho ngaa aakonga ki te wetewete, ki te whakamaarama hoki i ngaa kitenga i te tirohanga, maa te whakamahi i ngaa ripanga kaute hei hanga kauwhata. Ka aakona tuatahitia ngaa ariaa peenei i te ukanga, te ranea, ngaa ia, me ngaa rerekeetanga maaori noa nei.

Waahanga Tuawhaa: Te Aromatawai (ka rerekee i eetehi waa)

Ka whakamahi ngaa aakonga i ngaa moohiotanga i riro i a raatou i te whaainga waahi ki Te Kaupapa Hapori Arotake Maataitai (HGF) hei whakaoti i ngaa Whaainga Paetae 2.2 ki 2.4.